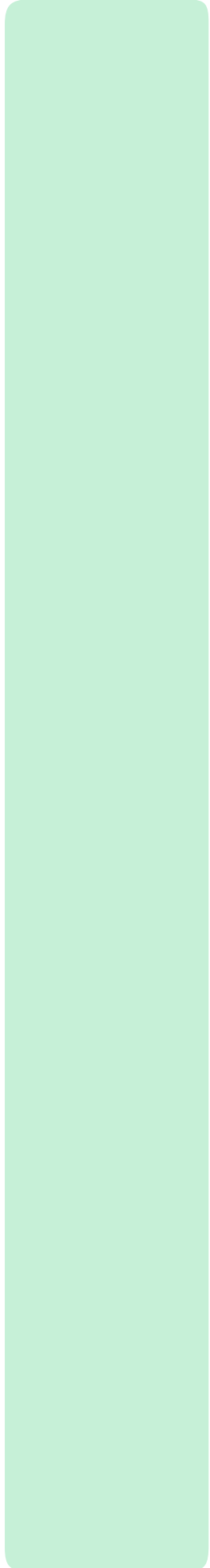

**Nader onderzoek beschermde soorten
Vierzinnen – Scherpenzeel**

Colofon

Titel.....: Nader onderzoek beschermde soorten Vierzinnen – Scherpenzeel

Projectnummer .....: 20126

Opdrachtgever .....: Buro Boot
Postbus 509
3900 AM Veenendaal

Datum.....: 13-1-2021
Status rapport.....: Definitief
Bestand.....: 20126- Nader onderzoek Vierzinnen Scherpenzeel

Opdrachtnemer .....: De Groene Ruimte BV
Sportstraat 42
6707 GH Wageningen
tel. 0317-423969
dgr@dgr.nl www.dgr.nl

Handtekening voor akkoord directie,
Naam.....: ir. L.R.G. Gerrits
Handtekening.....:

Auteursrecht.....: De auteursrechten van dit rapport rusten bij zowel opdrachtgever als opdrachtnemer, tenzij schriftelijk anders is/wordt overeengekomen. Alleen degenen bij wie het auteursrecht rust zijn gerechtigd het rapport voor eigen gebruik te vermenigvuldigen, te verspreiden of toe te passen, alsook om het ter informatie aan derden openbaar te maken tegen onderling (= zij bij wie het auteursrecht rust) overeengekomen voorwaarden (kosten, citeren, gebruiken, wijzigen etc).

De informatie in dit rapport is mogelijk deels afkomstig uit de NDFF. Deze informatie mag niet zonder toestemming van Blijf12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar worden gemaakt. Raadpleging van en eventuele verdere handelingen met/op basis van het door De Groene Ruimte BV geleverde product vallen buiten elke verantwoordelijkheid van opdrachtgever en/of De Groene Ruimte BV.

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING.....	2
2.	PLANGEBIED EN HANDELING.....	3
3.	NADER ONDERZOEK HUISMUS.....	4
3.1.	Uitvoering	4
3.2.	Resultaten.....	4
3.3.	Conclusie.....	4
4.	NADER ONDERZOEK GIERZWALUW	5
4.1.	Uitvoering	5
4.2.	Resultaten.....	5
4.3.	Conclusie.....	5
5.	NADER ONDERZOEK VLEERMUIZEN.....	6
5.1.	Uitvoering	6
5.2.	Resultaten.....	6
5.3.	Conclusie.....	6
6.	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN.....	7
6.1.	Conclusies	7
6.2.	Aanbevelingen	7

I. INLEIDING

In opdracht van Buro Boot heeft De Groene Ruimte in april 2020 een ecologische quickscan in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb) uitgevoerd. Aanleiding hiervoor is de geplande sloop van tien woningen onder het project Vierzinnen in Scherpenzeel.

Het verstoren van beschermde soorten is wettelijk verboden (Wnb). Bij de initiatiefnemer ligt de bewijslast om aan te tonen dat door de voorgenomen handeling geen beschermde soorten worden verstoord. Indien verstoring door de beoogde handeling niet kan worden voorkómen, dan dient een ontheffing te worden aangevraagd en verkregen (rechtstreeks bij de provincie of middels de Omgevingsvergunning). Alvorens een ontheffing kan worden aangevraagd, dient vastgesteld te worden welke soorten, aantallen en functies worden verstoord.

Uit de quickscan (De Groene Ruimte, 2020) is naar voren gekomen dat vaste verblijfplaatsen van vleermuizen (Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Kleine dwergvleermuis, Gewone grootoorvleermuis en Laatvlieger), Gierzwaluw en Huismus niet zijn uit te sluiten. Om vast te stellen hoeveel verblijfplaatsen aanwezig zijn en van welke soorten (vleermuizen) is nader onderzoek geadviseerd, opdat wordt voldaan aan de Wnb.

Om invulling te geven aan deze wettelijke verplichting heeft Buro Boot aan De Groene Ruimte gevraagd om gericht nader onderzoek te doen naar vleermuizen, Gierzwaluw en Huismus. Doel van dit onderzoek is het krijgen van uitsluitsel over de aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen van beschermde soorten in het plangebied, alsook de functies die het plangebied voor deze soorten vervult. Op basis van de precieze uitvoering van de beoogde handeling is het daarna mogelijk om te bepalen of verstoring kan worden uitgesloten. Zo niet dan is het wellicht mogelijk om de uitvoering of werkwijze aan te passen opdat verstoring wordt voorkómen; in het andere geval wordt duidelijk voor welke soorten een ontheffing nodig is.

Onderhavige rapportage betreft dit nader onderzoek, gericht op de genoemde soorten(groepen). Het onderzoek naar kraam- en zomerverblijfplaatsen is door ervaren ecologen van De Groene Ruimte¹⁾ uitgevoerd conform de richtlijnen en eisen uit het Kennisdocument voor Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis en het Vleermuisprotocol van het Netwerk Groene Bureaus, goedgekeurd door het ministerie van EZ. Door Econsultancy is in 2018 ook onderzoek uitgevoerd naar verblijfplaatsen van vleermuizen. De resultaten hiervan zijn meegenomen in deze eindrapportage.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden het plangebied en de handeling beschreven. In hoofdstuk 3, 4 en 5 zijn de werkwijze, resultaten en conclusie verwoord voor respectievelijk Huismus, Gierzwaluw en vleermuizen. Beknopte veldverslagen van de bezoeken zijn opvraagbaar. Een samenvatting van de conclusies en aanbevelingen die hieruit voortvloeien zijn weergegeven in hoofdstuk 5.

¹⁾ ing. M.W. Bokje, ing. C. van Reenen, ing. L. Kijm, B. de Vries MSc, ir. P. Reijbroek & M. Römkes

2. PLANGEBIED EN HANDELING

Het plangebied ligt aan de zuidkant van Scherpenzeel, aan de rand van de bebouwde kom. Het betreft tien woningen, zes woningen aan de Vierzinnen en vier woningen aan de Nieuwstraat, allemaal met het bouwjaar 1957 (Figuur 1). De woningen zijn opgebouwd uit bakstenen. De gevels zijn dubbelsteens. Alle woningen hebben een voor- en achtertuin.

Figuur 1. Plangebied, rood omkaderd. Bron: Basis Registratie Gebouwen, Kadaster

De voorgenomen handeling is de sloop van alle woningen, gevolgd door nieuwbouw. Hoe de nieuwbouw eruit komt te zien is nog niet zeker.

3. NADER ONDERZOEK HUISMUS

3.1. Uitvoering

In het plangebied is gericht nader onderzoek uitgevoerd naar nestplaatsen van Huismus. Daartoe zijn twee veldbezoeken in het voorjaar van 2020 gebracht voor het inventariseren van Huismussen (Tabel). Door deskundige ecologen van De Groene Ruimte is, conform het kennisdocument Huismus van Bijl 2, geïnventariseerd op zicht en geluid.

Tabel 1. Details van de veldbezoeken

Datum en tijd	Weersomstandigheden	medewerkers
04-05-2020 09:00u – 11:00u	17 °C, helder, wind I Bft	M.W. Bokje
14-05-2020 09:00u – 11:00u	19 °C, 2/8 bewolkt, wind I Bft	M.W. Bokje

Resultaten van veldbezoeken gericht op Huismussen uitgevoerd door Econsultancy, in het voorjaar van 2018 zijn meegenomen in deze eindrapportage.

3.2. Resultaten

Tijdens beide bezoeken is er uitsluitend huismussenactiviteit waargenomen aan de Nieuwstraat, waarbij drie nestplaatsen zijn vastgesteld in de woningen binnen het plangebied, één op elke hoek van de Nieuwstraat aan de voorzijde en één aan de achterzijde van deze woningen.

Econsultancy heeft in 2018 zijn vier Huismusnestplaatsen vastgesteld. Twee nestplaatsen bevinden zich aan de achterkant van de woningen Nieuwstraat 50 en 52. Hier bevinden de nestplaatsen zich in het midden van beide woningen. Twee nestplaatsen bevinden zich aan de voorzijde van de woningen Nieuwstraat 52 en 56. De nestplaats bij Nieuwstraat 52 bevindt zich in het midden van de woning en 56 bevindt de nestplaats zich bij de hoek van de woning.

3.3. Conclusie

Er zijn bij beide onderzoeken in totaal vijf verschillende nestplaatsen van huismussen vastgesteld.

Er zijn geen andere essentiële delen van het leefgebied in het plangebied aanwezig, zoals kwetterplekken.

4. NADER ONDERZOEK GIERZWALUW

4.1. Uitvoering

In het plangebied is gericht nader onderzoek uitgevoerd naar nestplaatsen van Gierzwaluw. Daartoe zijn gedurende voorjaar van 2020 op drie dagen in laatste uren voor zonsondergang (ca. 21.00u - 22.30u) bezoeken gebracht aan het plangebied (Tabel 2). Door deskundige ecologen van De Groene Ruimte is, conform de richtlijnen uit het Kennisdocument Gierzwaluw van Bijl 2 geïnventariseerd op zicht en geluid.

Tabel 2. Details veldbezoeken

<i>Datum en tijd</i>	<i>Weersomstandigheden</i>	<i>medewerkers</i>
10-06-20 21.00u – 23.00u	15-14 °C, 3/8 bewolkt, 1 Bft	M. Römkes
26-06-20 21.00u – 23.10u	28 °C, 6/8-7/8 bewolkt met lichte regen, 0/1 Bft	B. de Vries
09-07-20 21.00u – 00.05u	18-17 °C , 4/8 bewolkt, droog, 3 Bft	M. Römkes

Resultaten van veldbezoeken gericht op Gierzwaluwen uitgevoerd door Econsultancy, in het voorjaar van 2018 zijn meegenomen in deze eindrapportage.

4.2. Resultaten

Er zijn alleen hoogovervliegende Gierzwaluwen waargenomen. De passerende Gierzwaluwen hadden geen binding met het plangebied.

Econsultancy heeft in 2018 geen Gierzwaluwen vastgesteld die binding hebben met de projectwoningen in het plangebied.

4.3. Conclusie

Nestplaatsen van Gierzwaluw zijn op basis van het uitgevoerde onderzoek uitgesloten in het plangebied.

5. NADER ONDERZOEK VLEERMUIZEN

5.1. Uitvoering

In het plangebied is gericht nader onderzoek uitgevoerd naar vaste kraam- en zomer verblijfplaatsen van Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Kleine dwergvleermuis, Gewone grootoorvleermuis en Laatvlieger. Daartoe zijn in 2020 op drie dagen, verdeeld over het voorjaar, in de schemerperiode of voor zonsopkomst, veldbezoeken gebracht aan de planlocatie (Tabel 3). Door deskundige ecologen van De Groene Ruimte is, conform de richtlijnen uit het Vleermuisprotocol van het Netwerk Groene Bureaus geïnventariseerd op zicht en met behulp van een batdetector (Pettersson D240x).

Wanneer nodig zijn opnames gemaakt van de vleermuisgeluiden met een Roland R-05 en zijn geluiden geanalyseerd met het programma BatSound versie 4.1 van Pettersson.

Zomer- en/of najaarsbezoeken zijn door Econsultancy uitgevoerd in 2018 en daarom niet nogmaals door De Groene Ruimte uitgevoerd. De resultaten van dat onderzoek zijn wel meegenomen in deze eindrapportage, zie datums en tijden van de najaarsbezoeken in het rapport van Econsultancy.

Tabel 3. Details veldbezoeken voorjaar

Datum en tijd	Weersomstandigheden	medewerkers
29-05-20 21.45u – 00.15u	18-14 °C, helder, wind 2-3 Bft	C. van Reenen L. Kijm
09-07-20 21.55u – 00.30u	17 °C, (zwaar) bewolkt, droog na regen, wind 1(-2) Bft, 0/1 Bft	P. Reijbroek M. Römkes
14-07-20 03:35u – 05:35	16 °C, 8/8 bewolkt, windkracht 1 Bft	L. Kijm

5.2. Resultaten

In het voorjaar was er foerageeractiviteit van Gewone dwergvleermuizen, Ruige dwergvleermuizen, Laatvliegers en Rosse vleermuizen boven het plangebied. Er zijn geen verblijfplaatsen van bovengenoemde vleermuissoorten in het plangebied vastgesteld. Wel zijn er twee vliegroutes van Gewone dwergvleermuizen waargenomen tussen de twee huizenblokken door over de tuinen en door de Vierzinnen.

Econsultancy heeft één zomerverblijfplaats onder de dakgoot vastgesteld aan de achterkant van Nieuwstraat 52. De waarneming betrof een uitvliegende Gewone dwergvleermuis tijdens een ochtendbezoek.

5.3. Conclusie

Er is één zomerverblijfplaats van een Gewone dwergvleermuis vastgesteld onder de dakgoot aan de achterkant van Nieuwstraat 52.

De vastgestelde vliegroutes zijn niet essentieel omdat meerdere routes door en langs het plangebied zijn waargenomen.

6. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

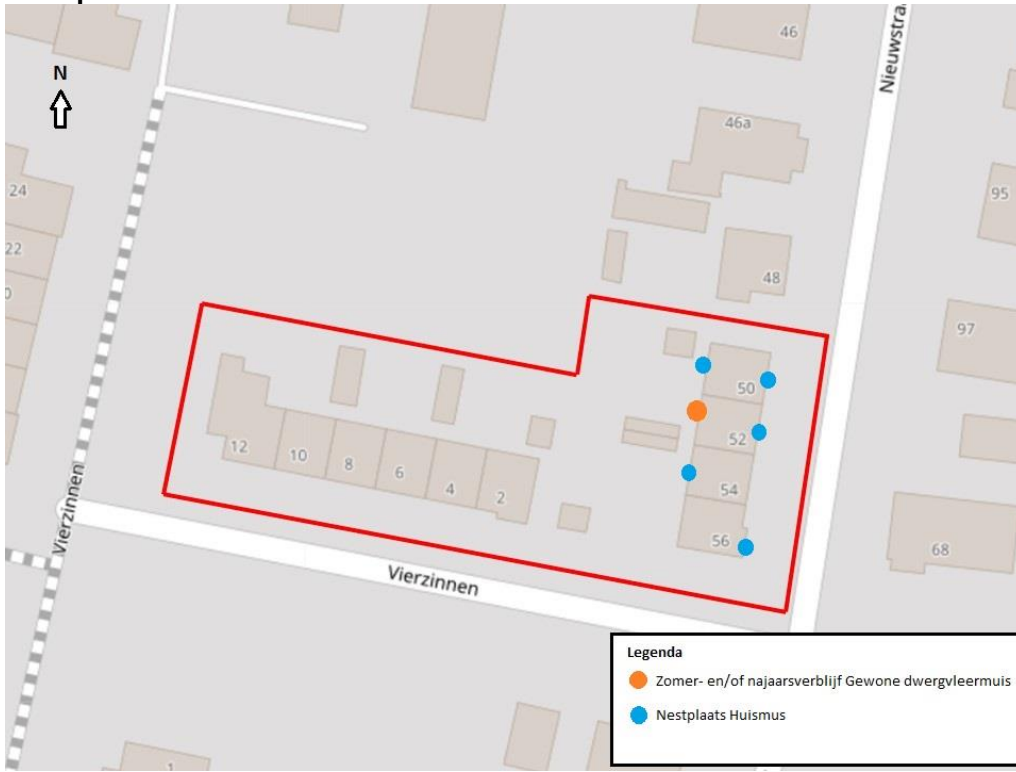
6.1. Conclusies

- In het plangebied Vierzinnen – Scherpenzeel zijn vijf nesten van Huismussen vastgesteld aan de Nieuwstraat nrs. 50, 52, 54 en 56 (zie kaart blz 8).
  - Voordat de sloop van woningen aan de Nieuwstraat in het project Vierzinnen in Scherpenzeel begint, is het noodzakelijk om ontheffing aan te vragen voor het verstoren en/of vernietigen van vijf nestplaatsen van Huismussen. Deze bevinden zich aan de onderste rij dakpannen die daar komen via de dakgoot aan de voorkant van Nieuwstraat 50, 52 en 56. De twee andere nestplaatsen bevinden zich aan de achterkant van Nieuwstraat 50 en 54.
  - Voor de sloop van de woningen aan de Vierzinnen is voor Huismus geen ontheffing nodig.
- Op basis van het uitgevoerde onderzoek in het plangebied Vierzinnen – Scherpenzeel zijn nesten van Gierzwaluwen uitgesloten.
- Op basis van het uitgevoerde onderzoek in het plangebied Vierzinnen – Scherpenzeel zijn kraamverblijfplaatsen van Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Kleine dwergvleermuis, Gewone grootoorvleermuis en Laatvlieger uitgesloten.
- In het plangebied Vierzinnen – Scherpenzeel is één zomerverblijfplaats van een Gewone dwergvleermuis vastgesteld.
  - Voordat de sloop van de woningen aan de Nieuwstraat in het project Vierzinnen in Scherpenzeel begint, is het noodzakelijk om ontheffing aan te vragen voor het verstoren en/of vernietigen van één zomerverblijfplaats van een Gewone dwergvleermuis. Deze bevindt zich aan de achterkant, onder de dakgoot van Nieuwstraat 52 (zie kaart blz 8).
  - Voor het slopen van de woningen aan de Vierzinnen is voor Gewone dwergvleermuis geen ontheffing nodig.
- Op basis van het uitgevoerde onderzoek in het plangebied Vierzinnen – Scherpenzeel zijn zomerverblijfplaatsen van Ruige dwergvleermuis, Kleine dwergvleermuis, Gewone grootoorvleermuis en Laatvlieger uitgesloten.

6.2. Aanbevelingen

- Er dient ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd voor verstoring en/of vernietiging van vast nest- of verblijfplaatsen ten behoeve van de sloop van de woningen aan de Nieuwstraat. Aanbevolen wordt om deze ontheffing tijdig aan te vragen gezien de soms lange doorlooptijd van de ontheffingsaanvraag bij het bevoegde gezag.

Vastgestelde beschermde vaste verblijfplaatsen plangebied Vierzinnen, Scherpenzeel.

BRONNEN

BIJ12, 2017a. Kennisdocument *Huismus*, versie 1.0. - BIJ12, Utrecht

BIJ12, 2017b. Kennisdocument *Gierzwaluw*, versie 1.0. - BIJ12, Utrecht

BIJ12, 2017c. Kennisdocument *Gewone dwergvleermuis*, versie 1.0. - BIJ12, Utrecht

De Groene Ruimte, 2020. *Quicksan Wet natuurbescherming Vierzinnen*, Scherpenzeel.
De Groene Ruimte, Wageningen.

Econsultancy, 2018. *Ecologisch veldonderzoek Vierzinnen en Nieuwstraat (complex 4)*
te Scherpenzeel.